

BULETIN INFORMATIV

Cuprins

Cum a echilibrat CtEDO libertatea de exprimare a unui jurnalist și dreptul la protecția reputației unui judecător?

Evaluarea externă: Progresul evaluărilor la Curtea de apel Centru și demararea evaluării pentru 14 dintre cei 24 conducători de instanțe

Cât valorează o eroare judiciară? CRJM a identificat discrepanțele și limitele remediului național de compensare a prejudiciilor

Activitatea CSM în mai 2025: decizii-cheie privind cariera judecătorilor, evaluările de integritate și avize legislative

Bilanțul activității Consiliului Superior al Procurorilor în luna mai 2025

PE SCURT

CUM A ECHILIBRAT CTEDO LIBERTATEA DE EXPRIMARE A UNUI JURNALIST ȘI DREPTUL LA PROTECȚIA REPUTAȚIEI UNUI JUDECĂTOR?

La 22 mai 2025, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a pronunțat **hotărârea** în cauza *Iurie Iordan c. Republicii Moldova*, stabilind că autoritățile naționale nu au încălcat dreptul reclamantului la respectarea vieții private (art. 8 din CEDO), după ce au refuzat să sancționeze contravențional un jurnalist pentru publicarea unui videoclip controversat. Materialul video, publicat în 2013, îl surprindea pe judecător primind un plic de la două persoane, într-un spațiu public, lăsând impresia unui posibil act de corupție. Judecătorul a refuzat să comenteze incidentul, iar instanța unde activa a emis un comunicat general, fără clarificări. Videoclipul a devenit viral, generând ample dezbateri publice. Judecătorul a depus ulterior o plângere pentru calomnie.

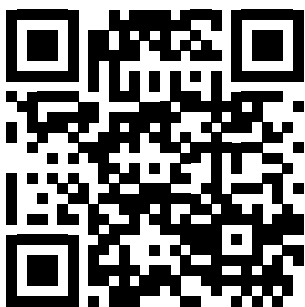
În urma difuzării materialului, femeia prezentă în imagini a declarat că este cumnata judecătorului și că plicul conținea o chitanță pentru plata unei taxe funciare, suma fiind restituită. Un rezumat al acestei explicații a fost adăugat ulterior la postarea jurnalistului. Instanța de fond a dispus sancționarea jurnalistului pentru răspândirea de informații defăimătoare, însă instanța superioară a anulat sancțiunea, constatând că acesta nu a făcut acuzații certe, ci a ridicat întrebări legitime într-un context de interes public, fără intenția de a calomnia.

Judecătorul a susținut în fața CtEDO că reputația sa a fost grav afectată și că instanțele interne nu i-au oferit o protecție adecvată. De asemenea, a invocat faptul că jurnalistul a continuat comentariile defăimătoare chiar și după ce a fost oferită o explicație cu privire la contextul înregistrării.

CtEDO constatat, printre altele, că instanțele naționale au aplicat standardul adecvat în materie de probă, care impune dovada unei intenții deliberate de a discredita. De asemenea, comentariile jurnalistului au fost formulate ca presupuneri, nu ca acuzații certe, iar în lipsa unor clarificări din partea judecătorului, acestea s-au încadrat în limitele libertății de exprimare. Curtea a mai menționat că articolul 8 din Convenție nu impune statelor obligația de a prevedea sancțiuni penale sau contravenționale pentru orice afectare a reputației unei persoane. În final, nu a fost constatată nicio aplicare arbitrară sau defectuoasă a legislației naționale.

SUSȚINE CRJM

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmmoldova

EVALUAREA EXTERNĂ: PROGRESUL EVALUĂRIILOR LA CURTEA DE APEL CENTRU ȘI DEMARAREA EVALUĂRII PENTRU 14 DINTRE CEI 24 CONDUCĂTORI DE INSTANȚE

În mai 2025, Comisia de evaluare a judecătorilor (Comisia) a finalizat procedura de evaluare în privința judecătorilor Curții de Apel Centru, [Grigore Dașchevici](#) și [Ruxanda Pulbere](#) (detalii despre audieri în [Buletinul Informativ al CRJM nr. 78](#)). Comisia a transmis Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) rapoartele de evaluare externă, în care a propus nepromovarea acestora, întrucât nu întrunesc criteriile de integritate. În cazul Ruxandei Pulbere, unul dintre membrii Comisiei a formulat o opinie separată.

Astfel, evaluarea Curții de Apel Centru se apropie de finalizare. Conform datelor generale ale Comisiei, din cei 18 judecători în funcție supuși evaluării, 9 au primit rapoarte cu propunerea de promovare, 8 – cu propunerea de nepromovare, iar un raport se află în proces de elaborare. CSM a retransmis Comisiei două rapoarte aferente acestei instanțe pentru a fi reevaluate. Judecătorii vizați au contestat hotărârile motivate ale CSM, contestațiile aflându-se în prezent pe rol. După pronunțarea hotărârilor definitive de către Curtea Supremă de Justiție (CSJ), Comisia va iniția acțiunile legale corespunzătoare.

Totodată, ca urmare a expirării termenului legal pentru depunerea documentației inițiale în cadrul evaluării externe a președinților, vicepreședinților și a celor care au exercitat interimatul funcțiilor respective pentru cel puțin un an în ultimii cinci ani, doar **14 din cei 24** de conducători de instanțe notificați au transmis documentația necesară în termenul prevăzut de lege, aceștia rămânând în continuare în procesul de vetting.

Adițional, la 30 mai 2025, Comisia [a precizat](#) că, în cadrul verificării a 16 judecători în funcție și candidați la funcții în cadrul Curților de Apel și CSJ, nu au fost identificate dubii de integritate. În consecință, s-a decis organizarea audierilor publice doar în eventualitatea în care aceștia doresc să-și exprime poziția cu privire la procesul de evaluare parcurs. Participarea la audieri a fost opțională, fiecare judecător având libertatea de a decide dacă dorește sau nu să ia parte la discuții. Audierile [au început](#) la începutul lunii iunie.

Tot în luna mai, Ministerul Justiției a transmis Comisiei **două candidaturi** din partea societății civile pentru funcția de membru în Colegiul disciplinar al judecătorilor din cadrul CSM, în vederea evaluării integrității acestora. Subiecții vizați sunt Dorian Pînzaru și Natalia Paustovscaia. De asemenea, CSM a înaintat Comisiei alți **doi candidați** înscriși în concursul pentru ocuparea funcțiilor vacante de judecător la CSJ, pentru a fi supuși evaluării externe. Este vorba despre judecătorul Sergiu Stratan de la Judecătoria Chișinău și avocatul Valeriu Pleșca. Totuși, la 2 iunie 2025, Valeriu Pleșca [a notificat](#) Comisia și CSM cu privire la decizia sa de retragere din concurs. În conformitate cu [prevederile legale](#), această retragere atrage încetarea procedurii de evaluare externă, întrucât

Din cei 18 judecători ai Curții de Apel Centru supuși evaluării externe, 9 au fost propuși pentru promovare, 8 pentru nepromovare, iar un raport se află în curs de elaborare. Două dintre rapoartele emise au fost retrimise Comisiei de către CSM pentru reevaluare, fiind contestate de judecătorii vizați.

persoana respectivă nu mai are calitatea de subiect al evaluării. Plenul CSM a [admis](#) cererea de retragere în ședința din 11 iunie 2025.

În cursul lunii mai, Comisia a mai [decis](#) reconstituirea completelor de evaluare, desemnate să evalueze anumite categorii de judecători în temeiul Legii nr. 252/2023, cu scopul de a asigura uniformitatea în aprecierea faptelor pe parcursul procesului de evaluare. Fiecare complet va fi format din câte trei membri, într-o componență mixtă – națională și internațională. Cele două complete își vor păstra componența până la finalizarea evaluării tuturor subiecților deja repartizați, inclusiv a dosarelor transmise spre re-evaluare. Astfel, Completul de evaluare A va fi format din Andrei Bivol care va avea și rolul de vicepreședinte al Comisiei și conducător al completului, Lavly Perling și Williem Browerr. Completul de evaluare B va fi compus din Scott Bales, președintele Comisiei și conducător al completului, Iurie Gațcan și Lilian Enciu. Repartizarea dosarelor către completele reconstituite se va realiza prin aceeași procedură aleatorie aplicată anterior.

CÂT VALOREAZĂ O EROARE JUDICIARĂ? CRJM A IDENTIFICAT DISCREPANȚELE ȘI LIMITELE REMEDIULUI NAȚIONAL DE COMPENSARE A PREJUDICIILOR

În 2024, Ministerul Justiției a lansat o [inițiativă legislativă](#) privind reformarea cadrului legal privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. [Legea în vigoare](#) a fost catalogată de minister drept „depășită conceptual”, cu reglementări vagi și nealiniate jurisprudenței CtEDO. Pentru a contribui la îmbunătățirea noii legi, CRJM a realizat o [amplă analiză a practicii judiciare](#), bazată pe 263 de hotărâri irevocabile pronunțate de CSJ între 2020 și 2024.

Cercetarea acoperă 78% dintre cauzele admisibile raportate de CSJ și pune în evidență tipologiile de litigii, profilul reclamanților și deficiențele în modul de aplicare a legii. Datele arată că aproape 85% dintre acțiuni se bazează pe două temeiuri – încetarea urmăririi penale și achitarea definitivă. În instanțele de fond, aproape 74% dintre cereri sunt admise. Pe măsură ce dosarele înaintează în apel, însă, rata succesului scade semnificativ, până la circa 40%. La recurs, CSJ admite doar 1 din 7 recursuri înaintate.

Cei mai mulți reclamanți care au acționat în temeiul Legii nr. 1545 sunt persoane implicate anterior în dosare penale pentru fapte contra patrimoniului, dar sunt prezente și cauze de omor sau spălare de bani. Pe segmentul contravențional, majoritatea cererilor vizează anularea unor procese-verbale de sancționare pentru încălcări rutiere.

Discrepanțele dintre despăgubirile solicitate și cele acordate sunt frapante. Pentru prejudiciul moral, reclamanții au cerut peste 112 milioane MDL, dar au

Discrepanțele majore dintre despăgubirile solicitate și cele acordate, alături de lipsa unor criterii clare de evaluare, transformă reparația prejudiciului într-un demers formal, cu efecte reparatorii adesea simbolice sau inexistente.

primit doar 9%. În cazul prejudiciului material, proporția scade alarmant la 1%: din cele 294 milioane MDL solicitate, instanțele au admis doar 4,2 milioane MDL. Astfel, valoarea medie a despăgubirilor morale acordate este de 37 452 MDL, iar cea a prejudiciilor materiale – doar 16 255 MDL per cauză. Această discrepanță semnalează o abordare conservatoare a instanțelor, dar și lipsa unor criterii clare pentru evaluarea prejudiciilor.

Cheltuielile de judecată au fost parțial compensate în aproximativ jumătate din cauze. Cu o rată de admitere de 49%, valoarea medie a cheltuielilor acordate (3 685 MDL) este cu mult sub cea solicitată (7 532 MDL). Această reducere afectează direct capacitatea reclamantilor de a obține un beneficiu real, în special în cazurile în care despăgubirile pentru prejudiciu au fost modeste sau inexistente.

CRJM subliniază necesitatea reformării Legii nr. 1545/1998 pentru a crește eficiența reparatorie a mecanismului destinat compensării prejudiciilor cauzate prin erori judiciare și măsuri procesuale nejustificate. Printre recomandările-cheie se numără definirea clară a „faptelor ilicite” care atrag răspunderea statului, standardizarea formei scuzelor oficiale și introducerea unui mecanism extrajudiciar de soluționare a cererilor de despăgubire. De asemenea, CRJM propune instituirea unui sistem obiectiv de calcul al compensațiilor, bazat pe criterii transparente (durata detenției, impact psihologic și social), precum și emiterea unor ghiduri de practică pentru evaluarea unitară a daunelor.

Totodată, CRJM atrage atenția asupra lipsei de coerență în practica judiciară, în special în evaluarea prejudiciilor morale, unde compensațiile variază disproporționat pentru cazuri similare. Se recomandă elaborarea de ghiduri de jurisprudență, formarea continuă a judecătorilor și includerea unor module specializate în curricula Institutului Național al Justiției.

ACTIVITATEA CSM ÎN MAI 2025: DECIZII-CHEIE PRIVIND CARIERA JUDECĂTORILOR, EVALUĂRILE DE INTEGRITATE ȘI AVIZE LEGISLATIVE

În cursul lunii mai 2025, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) s-a întrunit în cadrul a cinci ședințe. Printre cele mai importante decizii adoptate se numără [suspendarea din funcție](#) a judecătorului [Igor Pulbere](#) de la Judecătoria Chișinău. Acesta a fost învinuit de fals în declarații prin omiterea sau prezentarea intenționată a unor date incomplete în declarația de avere și interese personale (art. 352¹ alin. (2) Cod penal). Anterior, la [2 decembrie 2024](#), CSM a emis acordul pentru începerea urmăririi penale în privința sa, iar ulterior cauza penală a fost transmisă instanței pentru judecarea în fond. La 10 mai 2025, judecătorul Igor Pulbere [a publicat](#) o reacție video, oferind explicații referitoare la cauza penală în care este vizat. Acesta a afirmat că a fost victima unei escrocherii.

Tot în luna mai, CSM a dispus [transferul temporar](#) a cinci judecători la Curțile de Apel Centru și Nord. Aceștia au fost selectați în urma unui interviu, pe bază

de concurs. Judecătorii transferați la Curtea de Apel Centru, începând cu 2 iunie 2025 sunt: [Mihail Proca](#), [Valeriu Arhip](#), [Elena Bolocan](#) și [Nicolae Ghedrovici](#). Judecătoarea [Mariana Sajin](#) a fost transferată la Curtea de Apel Nord, începând cu 1 iunie 2025.

De asemenea, CSM a examinat mai multe [rapoarte de evaluare externă a judecătorilor](#). În cazul candidatului la Curtea de Apel Centru, [Igor Chiroșca](#), raportul a fost respins, fiind constatate neconcordanțe în aplicarea criteriilor de evaluare, în special cele legate de regimul de incompatibilitate. Rapoartele de promovare ale judecătoarelor [Angela Bostan](#) și [Olga Cojocar](#) au fost, de asemenea, respinse, fiind dispusă reluarea procedurii de evaluare în privința acestora. Examinarea cazului [Oxanei Robu](#) a presupus analiza a șase hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) care o vizau în mod direct. În urma acestei analize, CSM a aprobat prelungirea termenului de examinare atât în privința acesteia, cât și în cazul judecătorilor [Mihail Diaconu](#), [Grigore Dașchevici](#) și [Diana Ioniță](#) – în cazul acesteia din urmă, din cauza lipsei informațiilor și a răspunsurilor de la Serviciul Fiscal de Stat.

De asemenea, CSM a decis extinderea termenului de analiză a rapoartelor referitoare la judecătoarele [Ana Panov](#) și [Silvia Cecan](#), în contextul volumului considerabil de informații ce necesită evaluare. Totodată, alte trei proceduri de evaluare referitoare la judecătorii [Ala Malii](#), [Dorin Dulghieru](#) și [Marina Anton](#), au fost amânate la solicitarea acestora, din motive medicale. În cazul judecătoarei [Marina Anton](#), cauza a fost amânată deja de trei ori, ultimele două solicitări fiind justificate prin probleme de ordin medical. În acest context, membra CSM Aliona Miron a subliniat necesitatea identificării unor soluții care să prevină tergiversarea procesului de evaluare, propunând ca judecătorii vizati să transmită opinii în scris sau să fie reprezentați de avocați, în scopul evitării blocajelor.

Tot în mai, CSM a [sanționat disciplinar](#) două judecătoare care, la 1 august 2023, au anulat cele 21 de decizii ale Comisiei Pre-vetting: Tamara Chișca-Doneva și Mariana Ursachi au primit avertisment, iar procedura disciplinară privind alte aspecte a fost încetată.

O altă [decizie importantă](#) a vizat cererea de restabilire a drepturilor salariale formulată de judecătoarea Domnica Manole. CSM a aprobat parțial cererea, autorizând plata unei sume de peste un milion de lei, reprezentând salarii neachitate pentru perioada 4 iulie 2017 – 16 august 2019, precum și o indemnizație unică de concediere. Decizia a fost luată în baza hotărârii irevocabile a Curții Supreme de Justiție (CSJ) din [20 decembrie 2024](#), care a anulat actul de concediere, urmare a [hotărârii CtEDO](#) din 18 iulie 2023, și a respins cererea de repunere în funcție ca inadmisibilă, indicând direcționarea ei spre instanțele competente.

CSM a [organizat](#) concursul pentru ocuparea funcțiilor vacante de judecător la CSJ. La proba interviului [au participat](#) avocații Ludmila Bolocan, Ruslan Berzoi, Leonid Chirtoacă, Aliona Ciocanu, precum și fostul procuror general, [Ion Munteanu](#). Evaluarea a inclus patru spețe din domeniile penal, contencios

Printre deciziile-cheie luate de CSM în mai 2025: suspendări, respingeri ale evaluări externe, sancțiuni și numiri la CSJ.

administrativ, civil și drept internațional, un interviu psihologic, precum și testarea competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională. În urma evaluării, CSM a [propus](#) președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător la CSJ a candidaților Ion Munteanu și Leonid Chirtoacă. La 27 mai, Ion Munteanu a [depus jurământul](#) în calitate de judecător al CSJ.

BILANȚUL ACTIVITĂȚII CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR ÎN LUNA MAI 2025

În luna mai 2025, Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) s-a convocat în cinci ședințe – patru ordinare și una extraordinară. Una dintre prioritățile CSP a fost completarea funcțiilor vacante din sistem. La 5 mai 2025, au fost desemnați doi șefi interimari la Chișinău și Florești: [Ștefan Ciupercă](#) – adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, iar [Lilia Mițu](#) – adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii Soroca, șef al oficiului Florești.

Pe agenda CSP, în luna mai, s-a regăsit și subiectul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru selecția inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor, care, însă, a [fost încheiat](#) fără rezultat, din cauza retragerii unui candidat și a absenței nejustificate a celui alt. Un alt subiect important a fost continuarea procesului de evaluare externă a procurorilor. CSP a [aprobat](#) și a transmis Comisiei pentru evaluarea procurorilor listele cu procurorii ce urmează a fi supuși evaluării. Este vorba despre 76 de procurori din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) și 12 procurori cu funcții de conducere din Procuratura Generală. Pe parcurs, lista a fost [completată](#) cu încă doi procurori.

Un subiect separat a vizat [constatarea vacanței funcției](#) de procuror general al Republicii Moldova și desemnarea unui procuror general interimar. Astfel, întruniți în ședință extraordinară la data de 28 mai 2025, CSP a selectat și a [propus președintei](#) țării numirea lui [Alexandru Machidon](#) în funcția de procuror general interimar.

În luna mai, CSP a decis sancționarea procurorii [Lilia Ureche](#) cu avertisment pentru tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, ignorarea indicațiilor instanței și ale superiorului ierarhic, precum și emiterea unei ordonanțe de clasare, casată ulterior. Alte patru contestații depuse împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică au fost amânate pentru o altă dată, trei au fost respinse, iar una a fost încetată.

Pe parcursul lunii mai, CSP a [aprobat tematicile](#) pentru formarea continuă a procurorilor, inspectorilor din cadrul Inspecției procurorilor și a consultantților în anul de instruire 2026. Subiectele au fost propuse Institutului Național al Justiției pentru a fi incluse în planul de formare profesională pentru anul 2026.

Bilanțul CSP în luna mai: vacanța funcției procurorului general, numiri interimare, un procuror sancționat contravențional și direcții pentru viitorul formării procurorilor.

I PE SCURT

Începând cu 2 iunie 2025, avocatul [Andrei Briceac](#) va exercita funcția de agent guvernamental al Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO), potrivit deciziei adoptate de Guvern în [ședința](#) din 14 mai 2025. În noua sa calitate, acesta va reprezenta statul la CtEDO, va coordona acțiunile autorităților pentru prevenirea și remedierea încălcărilor Convenției Europene a Drepturilor Omului și va contribui la promovarea standardelor europene în legislația și practica națională. Totodată, acesta va asigura coordonarea procesului de executare a hotărârilor CtEDO. Andrei Briceac are o experiență bogată în domeniul drepturilor omului, activând anterior ca avocat și [reprezentând](#) reclamânți în peste 10 cauze câștigate la CtEDO. De asemenea, a deținut funcția de președinte al unei organizații neguvernamentale. Funcția de agent guvernamental a fost [vacantă din decembrie 2023](#), după demisia lui Dumitru Obadă, actualul președinte al Consiliului Superior al Procurorilor. Funcția de agent guvernamental este exercitată pe durata unui mandat unic de șapte ani.

La 5 mai 2025, a expirat [data limita de depunerea dosarelor](#) la funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție (PA). În concurs s-au înscris doi candidați: [Octavian Iachimovschi](#), adjunct interimar la PA și [Marcel Dumbrăvan](#), actualul procuror-șef interimar al PA. Pe 20 mai 2025, Comisia specială de preselecție a declarat eligibile ambele candidaturi și a stabilit interviul pentru 10 iunie 2025. În urma interviului, Marcel Dumbrăvan a obținut cel mai înalt punctaj. Funcția de procuror-șef al PA a devenit vacantă după demisia Veronicăi Dragalin.

La 8 mai 2025, Comisia de Evaluare a Procurorilor a [anunțat](#) inițierea procesului de evaluare externă a procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS), precum și a procurorilor cu funcții de conducere din cadrul Procuraturii Generale. Potrivit [listei](#) transmise de Consiliul Superior al Procurorilor (CSP), 88 de procurori au fost notificați să transmită către Comisie declarațiile de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani. Data limită pentru depunerea acestor declarații a fost 28 mai 2025. Până la expirarea acestui termen, procurorii vizați au putut opta pentru demisia onorabilă din sistem. Refuzul de a se prezenta sau neprezentarea la evaluare echivalează cu nepromovarea evaluării, ceea ce conduce la eliberarea din funcție, cu interdicția de a ocupa funcții de procuror sau alte funcții de demnitate publică pentru o perioadă cuprinsă între 5 și 7 ani.

La 14 mai 2025, Guvernul a aprobat trei Foi de parcurs care constituie criterii de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, și anume: [Reforma administrației publice](#); [Statul de drept](#) și [Funcționarea Instituțiilor Democratice](#) (ce prevăd foile de parcurs pentru integrare europeană în domeniul justiției și funcționarea instituțiilor democratice a se găsi în [Buletinul Informativ nr. 77](#)). Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne și Cancelaria de Stat vor monitoriza implementarea acțiunilor prevăzute în aceste

documente și vor raporta trimestrial către Biroul pentru Integrare Europeană gradul de realizare a acestora.

La 22 mai 2025, Parlamentul a votat, în a doua lectură, [un proiect](#) de lege care prevede scutirea victimelor violenței în familie de taxa de stat și taxa de timbru în anumite cazuri. Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției pentru implementarea [Hotărârii Curții Constituționale nr. 20/2024](#). Modificările legislative urmăresc eliminarea barierelor financiare pentru victimele violenței în familie în accesul la justiție și consolidarea protecției juridice. Astfel, victimele violenței în familie nu vor mai plăti taxa de stat și taxa de timbru în procesele legate de partajul averii sau alte conflicte patrimoniale, dacă acestea au legătură cu actele de violență, indiferent de rolul lor în proces.

La 22 mai 2025, Parlamentul a adoptat un [proiect de hotărâre](#) menit să consolideze activitatea Autorității Naționale de Integritate (ANI). Inițiativa a fost susținută de [59 de deputați](#). Aceasta vizează o reorganizare internă pentru sporirea eficienței instituției, precum și majorarea numărului de angajați. Printre principalele modificări se numără comasarea Direcției Resurse Umane cu Serviciul Securitate, Audit și Control al Integrității, în vederea constituirii Direcției Securitate Internă. Totodată, a fost instituit Serviciul Managementul Documentelor, pentru îmbunătățirea controlului asupra circuitului documentelor, inclusiv a celor secrete, precum și a proceselor de sistematizare și arhivare.

La 22 mai 2025, Parlamentul [a adoptat](#) în lectura a III-a proiectul de lege privind combaterea corupției electorale și a practicilor conexe, cu votul a [57 de deputați](#). Proiectul prevede înăsprirea sancțiunilor pentru corupția electorală, finanțarea ilegală a partidelor politice și falsificarea rezultatelor votării prin orice mijloace. De asemenea, noua lege introduce prevederi cu privire la judecarea cu prioritate a cauzelor privind corupția electorală, sancționarea agitației electorale desfășurate de organizații necomerciale sau de reprezentanți ai cultelor religioase, inclusiv în lăcașele de cult, interdicții și măsuri privind activitatea extremistă și consolidarea responsabilității și corectitudinii financiare în procesul electoral. Lectura a III-a a fost necesară pentru integrarea mai multor amendamente propuse de instituții-cheie, care au preluat în mare parte propunerile parvenite din partea experților internaționali și ai societății civile, precum și pentru ajustări redacționale și tehnice. Având în vedere importanța proiectului, textul [a fost transmis](#) Comisiei de la Veneția pentru aviz. Legea va intra în vigoare la data publicării în [Monitorul Oficial](#), cu excepția prevederilor privind modificarea art. 35 din Codul electoral care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

La 26 mai 2025, Curtea Supremă de Justiție a respins, cu unanimitate de voturi, contestațiile vetting înaintate de judecătoarea [Mariana Ursachi](#) și de judecătorul [Dorin Munteanu](#), vizând deciziile Consiliului Superior al Magistraturii și ale Comisiei Vetting privind nepromovarea evaluării externe. În urma acestor hotărâri irevocabile, ambii judecători au fost eliberați din funcție și au pierdut dreptul la indemnizația unică de concediere. În cazul Mariane

Ursachi, care a devenit notorie după ce și-a evaluat un automobil Porsche Cayenne la doar 11 000 MDL, sancțiunile includ și interdicția de a exercita funcții de judecător sau alte funcții publice pentru o perioadă de 7 ani.

La 28 mai 2025, Cabinetul de miniștri a aprobat [Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025 – 2029](#) (PNA). Programul acoperă toate cele 33 de capitole ale cadrului de negociere, inclusiv criteriile politice (funcționarea instituțiilor democratice, reforma administrației publice și gestionarea finanțelor publice) și criteriile economice, fiind structurat în șase clustere tematice. Documentul prevede transpunerea a peste 3 000 de acte legislative ale UE în legislația națională. Coordonarea implementării PNA va fi asigurată de Cancelaria de Stat, prin intermediul Biroului pentru Integrare Europeană. Progresele vor fi raportate anual atât Guvernului, cât și Parlamentului. PNA va fi actualizat în fiecare an, începând cu luna octombrie, pentru a integra recomandările și reperele stabilite în raportul anual de progres al Comisiei Europene, precum și alte angajamente asumate pe parcursul negocierilor de aderare la UE.

La 29 mai 2025, Parlamentul [a adoptat](#) în lectură finală legea privind asistența juridică garantată de stat parțial gratuită cu susținerea a [63 de deputați](#). Legea are drept scop facilitarea accesului la justiție pentru persoanele cu venituri reduse. Dacă anterior de acest sprijin beneficiau doar persoanele cu venituri sub nivelul salariului minim pe economie, noua lege extinde plafonul de eligibilitate. Astfel, persoanele ale căror venit lunar depășește salariul minim stabilit pe țară cu cel mult 30% vor putea beneficia de asistență juridică calificată, garantată de stat, în regim parțial gratuit. În acest caz, solicitantul va fi obligat să suporte 30% din costurile aferente acordării asistenței juridice. Prevederile se aplică și serviciilor de mediere. Totodată, se simplifică procedura de solicitare a asistenței juridice garantate de stat, prin eliminarea obligației de a depune declarația pe venit, verificările urmând a fi realizate prin registrele de stat. Legea modifică și Codul de procedură penală, clarificând posibilitatea înlocuirii apărătorului care lipsește nejustificat sau refuză exercitarea apărării în toate cazurile în care participarea acestuia este obligatorie. Legea va intra în vigoare la trei luni de la data publicării în [Monitorul Oficial](#).

La 29 mai 2025, Parlamentul [a adoptat](#) în lectură finală Legea privind implementarea parțială a votului prin corespondență, cu votul a [58 de deputați](#). Scopul legii este de a preveni erorile procedurale și de a crește transparența și securitatea procesului electoral. Actul legislativ prevede extinderea listei statelor în care va fi implementat votul prin corespondență, lista fiind completată cu Japonia, Australia, Republica Coreea și Noua Zeelandă. Votul prin corespondență a fost introdus pentru prima dată la alegerile prezidențiale și referendumul constituțional din 2024, fiind exercitat de cetățenii moldoveni din SUA, Canada, Norvegia, Suedia, Finlanda și Islanda. Legea [a intrat](#) în vigoare la 3 iunie 2025.

ECHIPA CRJM

Ilie CHIRTOACĂ
Președinte

Carolina BAGRIN
Directoare de Program

Victoria MEREUȚĂ
Consilieră juridică

Andrei NASU
Consilier juridic

Aurelia PALAMARCIUC
Consilieră juridică

Valeria BUTORINA
Consilieră juridică junioră

Aurelia CELAC
Manager financiar și contabil

Olga CORTAC
Directoare a Serviciului Administrativ

Alina FRIMU
Asistentă a Serviciului Administrativ

Dumitru JOMIR
Coordonator de Comunicare

Natalia ROTARU
Specialistă în Comunicare

Kingdom of the Netherlands

Acest buletin informativ a fost elaborat în cadrul proiectului „Sprijinirea eforturilor de promovare a protecției drepturilor omului”, implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova și susținut financiar de Ambasada Regatului Țărilor de Jos în Moldova. Constatările și opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția Ambasadei Regatului Țărilor de Jos.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Suntem independenți și neafiliați politic. Puteți susține activitățile de cercetare și advocacy ale CRJM printr-o [donatie online](#)

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

[crjmoldiva](https://twitter.com/crjmoldiva)